

Відродження пам'яті про
Голодомор 1932-33 рр.

Мета

- ◆ Встановити причинно-наслідкові зв'язки стосовно висвітлення «білих плям» історії, зокрема Голодомору 1932-1933 рр. в Україні
- ◆ Висвітлити імена вітчизняних, зарубіжних дослідників з цієї проблематики;
- ◆ Визначити роль еміграції в публікації праць з історії Голодомору;
- ◆ Розвивати вміння аналітичного, критичного мислення через аналіз історичних джерел;
- ◆ Виховувати особистість, яка здатна співпереживати людському горю; не допускати в майбутньому забуття історичних сторінок, які мали велике значення для розвитку української нації.

План

- ◆ 1. Передумови зміни інтерпретації подій 1932-33 рр. в Україні.
- ◆ II. Висвітлення проблеми Голодомору 1932-33 рр. на Заході. Вплив української еміграції.
- ◆ III. Проблема Голодомору у працях вітчизняних істориків

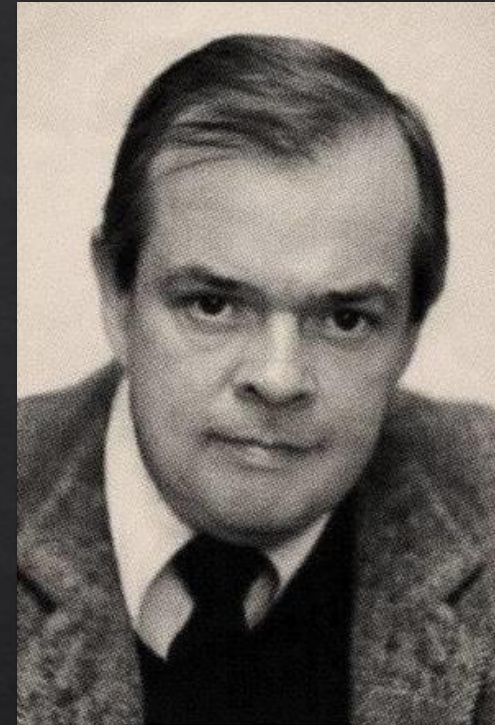
1. Передумови зміни інтерпретації подій 1932-1933 рр. в Україні

- ◇ Поштовхом до роботи над раніше закритою темою стала перебудова та політика гласності. У роки горбачовської перебудови дослідники отримали доступ до раніше засекречених архівних документів.
- ◇ Гласність дала можливість ліквідувати "білі плями" як в історії, так і у суспільній свідомості.

II. Висвітлення проблеми Голодомору 1932-33 рр. на Заході. Вплив української еміграції.

- ◆ Архів Джеймса Мейса представляє науково-дослідницьку, педагогічну і громадську діяльність піонера дослідження національного комунізму в радянській Україні та одного з перших дослідників Голодомору 1932-1933 років.
- ◆ До 60-ї річниці народження Джеймса Мейса у лютому 2012 року Національний музей «Меморіал пам'яті жертв голодоморів в Україні» організував виставку присвячену життю та діяльності вченого. Документи та матеріали, надані науковим архівом на прохання музею, склали значну частину експозиції.

комісія конгресу США створена 13 грудня 1985 року з метою: «дослідження Голодомору в Україні 1932-1933 років

Задачі та обов'язки комісії

1. Дослідити Голодомор в Україні 1932—1933 років відповідно до визначених цим актом правил, комісія має:
 1. зібрати всю доступну інформацію про Голодомор в Україні 1932—1933 років;
 2. проаналізувати причини та наслідки Голодомору для української нації та інші країни; та
 3. дослідити та вивчити реакцію вільних держав на Голодомор; та
2. надати Конгресу для друку остаточну доповідь результатів досліджень не пізніше двох років після установчого засідання комісії.

Персонал комісії:

- Джеймс Мейс — керівник,
- Ольга Саміленко — асистент,
- Волтер Печенюк — асистент.

Спираючись на заслухані свідчення та проведені персоналом дослідження, комісія дійшла таких висновків:

1. Нема сумнівів в тому, що велика кількість жителів Української РСР та північного Кавказу були доведені до голодної смерті через штучний голод 1932–1933 років, спричинений вилученням збіжжя Радянською владою у 1932 році.
2. Кількість жертв голоду в Україні становить мільйони.
3. Офіційні звинувачення Радянського режиму на адресу «куркульського саботажу», яким пояснювались всі «складнощі», не відповідають дійсності.
4. Голод не був, як часто стверджують, спричинений посухою.
5. В 1931–1932 роки офіційна радянська влада у відповідь на спричинену посухою нестачу зерна за межами України надіслала гуманітарну допомогу та послабила вимоги до селян.
6. В середині 1932, вслід за скаргами з Української РСР на те, що надмірні норми хлібозаготівлі призвели до випадків голоду, Москва змінила курс та стала дедалі жорсткіше ставитись до селян.
7. Неспроможність представників радянської влади в Україні виконати норми хлібозаготівель примусила їх запровадити дедалі жорсткіші заходи для вилучення якнайбільше зерна в селян.

8. Восени 1932 року Сталін скористався «кризою хлібозаготівель» як підставою для зміцнення влади в Україні та посилення вилучень зерна.
9. Голодомор 1932–1933 років був спричинений максимально можливими вилученнями продуктів харчування в сільського населення.
10. Представники радянської влади, відповідальні за вилучення зерна в населення діяли з остраху покарання.
11. Сталінові було відомо про загибель людей від голоду в Україні в кінці 1932 року.
12. В січні 1933 року, Сталін використав «м'якість» представників Української РСР у вилученні зерна для зміцнення контролю за Комуністичною партією України та видав накази, які погіршили ситуацію та збільшили людські жертви.
13. Павло Постишев мав подвійний мандат від Москви: посилити вилучення (та відповідно голод) в Україні та придушити помірну національну самоідентифікацію українців, яка була дозволена їм у Радянському Союзі.
14. Хоча голод мав місце в 1932–1933 роках на Поволжі та на північному Кавказі, брутальність втручання Сталіна восени 1932 року та в січні 1933 року в перебіг подій в Україні може бути порівняне лише з етнічно українськими регіонами північного Кавказу.

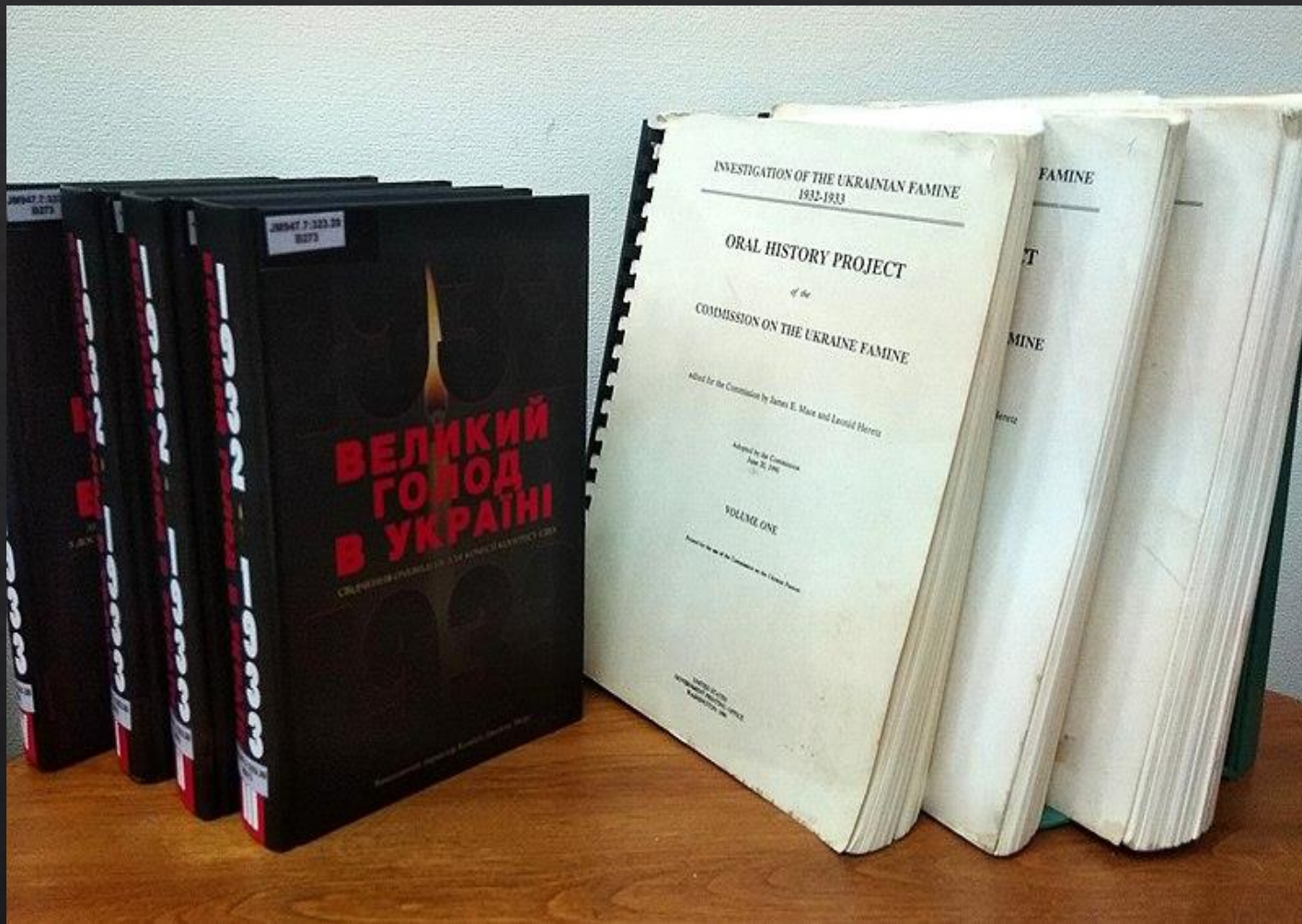
15.Були спроби втечі від голодної смерті до регіонів з доступнішими харчами.

16.Йосип Сталін та його оточення вчинили акт геноциду проти українського народу в 1932–1933 роках.

17.Уряд США мав широку та вчасну інформацію про Голодомор але виявився нездатним зробити будь-які дії, які б покращили ситуацію. Натомість, адміністрація Президента США Франкліна Делано Рузвельта розширила дипломатичне визнання Радянського Союзу одразу після Голодомору в листопаді 1933 року.

18.Під час Голодомору окремі представники американської преси співпрацювали з радянським урядом у приховуванні правди про існування Голодомору в Україні.

19.Останнім часом дослідники як на Заході, так і, меншою мірою, в Радянському Союзі досягли помітного прогресу у вивченні історії Голодомору. Попри те, що радянські історики та представники влади жодного разу не представили точного або адекватного висвітлення історії Голодомору, в останні місяці вдалось досягти помітного прогресу.

СЕНАТ США ВИЗНАВ ГОЛОДОМОР ГЕНОЦИДОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

У 2018 р. Конгрес США визнав
Голодомор – Геноцидом
українців

III. Проблема Голодомору у працях вітчизняних істориків

- ◆ Подружжя Маняків: письменник Володимир Маняк та журналістка Лідія Коваленко-Маняк.
- ◆ З 1987-го вони почали збирати свідчення-спогади людей, які пережили лихоліття 1930-их для написання живої історії голодомору в Україні.

Автори Книги-Меморіалу зображають голодомор 1932 – 1933 років не як одномоментний акт, а як заздалегідь сплановану радянським керівництвом акцію

ЛЮДИ ПРАВДИ
ЩОБ СВІТ ЗНАВ

"Хай ця гірка Книга, народжена після десятиліть безмолвства, ляже першим каменем у гідмурок всемирного плач'ятника трагічної історії українського народу"

Перш в радянській Україні почали досліджувати Голодомор в 1987-ті збіром документів до 100-ліття Радянської України і вийшли книгу-меморіал

українські публіцисти
ВОЛОДИМИР МАНЯК
і **ЛІДІЯ КОВАЛЕНКО-МАНЯК**

1932
Голодомор
1933

❖ Чотири роки Володимир та Лідія збирали свідчення очевидців. Вони звернулися до людей через газети "Літературна Україна" і "Сільські вісті". І здивувалися масовому відгуку: "У нас постійно гостювали незнайомі люди, магнітофон крутився без зупину, телефон і пошта працювали з небувалим навантаженням, – згадувала Лідія Коваленко-Маняк. – Люди поспішали повідати страшну правду, яка гнітила їм душу ціле життя. Як же близько був для цих людей той далекий 33-й рік, як він їм болів!"

За вагомий внесок...

- ◆ Подружжю Маняків посмертно присуджено у 1993 році Державну премію України ім. Т. Шевченка за вагомий внесок у дослідження голодоморів в Україні, привернення уваги міжнародної спільноти до визнання голодомору 1932 – 1933 в УРСР актом геноциду українського народу, активну громадянську діяльність щодо вшанування пам'яті жертв трагедії.

